

Het 'Vrije Vogelreservaat' te Holysloot

*Waarschuwbord, geplaatst door de
beheerders van het 'Vrije Vogelreservaat'.*

Teneinde de ook door hem geconstateerde achteruitgang van de weidevogelstand tegen te gaan, kwam de heer C. Krüse, veehouder en vogelliefhebber te Holysloot, met het plan zijn land voor eierzoekers af te sluiten. Het was begin 1969 toen hij ons van zijn voorname op de hoogte stelde en vroeg, op welke wijze het grootste succes behaald kon worden. Met de jaarlijkse vergadering van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels in het verschiet (3e zaterdag in februari) adviseerden wij hem, deze vergadering te bezoeken en zijn idee aldaar kenbaar te maken. Hoe gelukkig waren wij met het plan, dat de heer C. J. A. Wijnaendts juist op deze vergadering ontvouwde, nl. om te komen tot de instelling van zogenaamde 'Vrije Vogelreservaten', in navolging van een ongeveer gelijke werkwijze, die o.a. in Frankrijk toegepast wordt.

Door het handvest van de 'Vrije Vogelreservaten' te aanvaarden, kan door iedere persoon, gemeente, vereniging of onderneming worden deelgenomen. De in de 'Vrije Vogelreservaten' in te brengen gebieden kunnen zowel stedelijke als plattelandsgebieden zijn. De 'Vrije Vogelreservaten', tot stand gekomen door overeenkomsten tussen de grondeigenaren of hun rechthebbenden en de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels, blijven geheel onder de materiële verantwoordelijkheid van de eigenaar van de grond. De Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels biedt een morele bescherming en technische steun in de vorm van voorlichting en raad, met uitsluiting van iedere financiële deelname, in het bijzonder voor het onderhoud, de omheining en de bewaking.

Het handvest bestaat uit 8 artikelen. De belangrijkste punten hieruit zijn wel: dat de toegedene alle rechten op zijn eigendommen, de vrije en algehele beschikking, alsmede het beheer en genot ervan behoudt, ook het genot van de jacht met dien verstande dat slechts gejaagd wordt op vogels waarop de jacht binnen een bepaalde wettelijke termijn is toegestaan. De toegedene verbindt zich geen eieren te rapen, te laten rapen of anderen hiervoor vergunning te verlenen, ook indien zulks wettelijk gedurende een bepaalde termijn is toegestaan. Hij verbindt zich tevens te voorkomen, dat door de wet beschermde vogels, hun nesten en broedsels worden verstoord en bij landbouwwerkzaamheden

alles te doen wat in zijn vermogen ligt om nesten van beschermde vogels en andere grondbroeders te sparen. Bij eventuele schade of hinder, veroorzaakt door bepaalde vogelsoorten, zal hij zich in verbinding stellen met Vogelbescherming, alvorens zelf maatregelen te treffen.

Na een kort gesprek in de pauze van genoemde vergadering met de initiatiefnemer toonde de heer C. Krüse zich zo enthousiast over het plan, dat hij dadelijk zijn land aanbood als het eerste, zij het nog kleine 'Vrije Vogelreservaat' in Nederland. Bovendien was hij ervan overtuigd, dat zijn collega-veehouders en burens wel voor dezelfde gedachte zouden voelen. Zo gebeurde het, dat wij er in de daaropvolgende weken 's avonds met de benodigde dokumentatie op uittrokken, nadat de heer C. Krüse de aspirant-contractanten eerst had benaderd met de suggestie, zich bij de 'Vrije Vogelreservaten' aan te sluiten. De resultaten waren zeer bemoedigend en na betrekkelijk korte tijd konden wij Vogelbescherming zes getekende overeenkomsten aanbieden. Het 'Vrije Vogelreservaat' te Holysloot was hierdoor uitgegroeid tot circa 80 hectare prachtig aaneengesloten weidegrond, begrensd door het Barnegat, de Waterlandse Zeedijk, het Uitdammer Diep en het dorp Holysloot. In dit reservaat zouden naar aller verwachting vele kievitten, grutto's, kemp-hanen en -hennen, scholeksters, tureluurs, watersnippen, slobenden enz. ongestoord kunnen beginnen aan hun ieder voorjaar weerkerende taak.

Om het publiek kenbaar te maken, dat het met een 'Vrij Vogelreservaat' te doen heeft, werden rondom het gebied op enkele zaterdagmiddagen borden geplaatst met de volgende tekst:

VOGELRESERVAAT
behorende tot de
VRIJE VOGELRESERVATEN
in samenwerking tussen de grondgebruikers en de
Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels.
De Ruyterkade 100, Amsterdam

'Vrij Vogelreservaat' tussen Holysloot en Uitdam.

Bovendien werd aan de toegangen van het voetpad, dat dwars door het reservaat van Holysloot naar de Waterlandse Zeedijk loopt, nog aangegeven, dat het niet is toegestaan het pad te verlaten en honden los te laten lopen. Het plaatsen der borden op zware lange palen, bepaald een tijdrovend en lang niet gemakkelijk karwei, werd verlicht door de hulp van een der contractanten met tractor en wagen.

Gezien het feit dat zich sinds 1969 geen eierzoekeers meer in het reservaat begeven, mag van succes gesproken worden, temeer daar in voorgaande jaren de landerijen regelmatig door eierzoekeers werden afgestroopt, waarvan er - naar men mag aannemen - ook waren, die niet alleen de wettelijk toegestane kievitseieren raapten. In de eerste week van april '69 werden op enkele stukken land, met een totale oppervlakte van ca. 16 hectare, niet-tegenstaande het zeer slechte vroege voorjaar 13 nesten van grutto's met totaal 44 eieren en 6 voltallige kievitslegsels gemarkeerd met takken, om te voorkomen dat zij bij het rollen van het land zouden worden vernield.

Inmiddels werd in 1970 het reservaat door toedoen van onze collega-vogelaar de heer J. Bombay vergroot tot ongeveer 160 hectare, voorwaar een prachtig resultaat. Het totale oppervlak aan 'Vrije Vogelreservaten' in Nederland bedroeg medio april 1971 5100 hectare.

Waarschijnlijk zou een nog grotere uitbreiding tot de mogelijkheden behoren, doch helaas kon door gebrek aan tijd hieraan nog niet de nodige aandacht worden besteed. Mogelijk willen andere liefhebbers zich ermee belasten, in samenwerking met ons het reservaat uit te breiden. Ook wat de bewaking betreft zou het prettig zijn, van de steun van meerdere vogelaars verzekerd te zijn. Mocht men in dit werk geïnteresseerd zijn en over enige vrij tijd, voornamelijk in de broedtijd, beschikken, dan kan men zich tot ons wenden, om daadwerkelijk iets voor de vogels te doen. Ook voor het inbrengen van nieuwe reservaten kunt u ons om inlichtingen vragen of de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels bellen onder nummer 030 - 18382, adres Nachtegaalstraat 60 bis te Utrecht.

Kievitsnest met voltallig legsel.

Adressen van de schrijvers:

